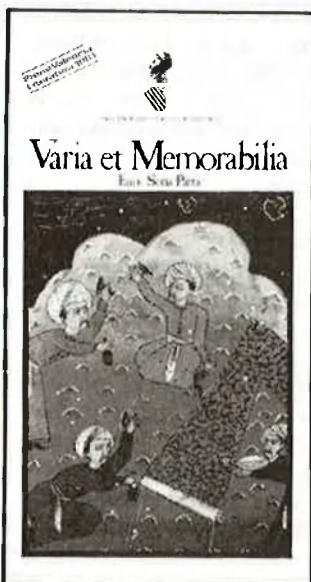

Poesia valenciana a tres bandes

Els autors joves vénen pegant fort

La narrativa, gràcies a Déu, fa molt de soroll últimament al País Valencià. Un llibre, *No empenyeu el comissari*, de Ferran Torrent, ha venut en dos mesos quasi tota la primera edició, i ha iniciat un

canvi substancial de la sociologia del públic lector valencià. Lluny de ser cap novel·lot genial, i sí una fresca i divertida història policíaca, ha obert unes perspectives d'atenció i receptivitat que els narradors valencians es veuran obligats a tenir en compte.

FM, Fragmentació Modulada, de Carles Decors, sense la repercussió d'aquella, ha estat l'altra alegria de la

recent Fira del Llibre de València, com ho ha estat també la magnífica acollida dels dos primers volums de les *Rondalles Valencianes*, d'Enric Valor, ara il·lustrades. Hem vist com sectors diferents de públic comencen a acostar-se amb amplitud a ofertes narratives plurals.

Tots aquest rebombori de la narrativa, sintonitzat amb un eixamplament objectiu, guanyat a pols, dels espais de la cultura catalana al País Valencià, ha situat la poesia —autèntica protagonista de la revifalla literària no fa molts anys— en el lloc que pos-

siblement li pertoca. O no? Tant se val. La poesia és, generalment o potser retòrica, un gènere minoritari.

Tot això, per real no menys discutible, no pot fer-nos ignorar tres llibres que han aparegut aquests dies, la lectura atenta dels quals posa en relleu unes coincidències i preocupacions estilístiques i temàtiques que defineixen una etapa en l'evolució de la poesia catalana d'autors valencians. Es tracta de la nova entrega d'un poeta consolidat i conegut, *Exercici per a una veu* (El Cingle), de Marc Granell, del segon llibre d'un nou valor, *Varia et Memorabilia* (Diputació València), d'Enric Sòria, i del poema inicial d'un altre autor jove, *La ruta de l'heura* (El Cingle), de Manel Pérez Saldanya. Tots tres, de fet, avisen qui vulga llegir-los que ací, encara, la poesia té un nivell de rigor i de resultats estètics superior al de la narrativa.

La sensació inesquívole que, de principi, ens encomanen els tres llibres és un cert regust «estellesià», molt menys perceptible en l'obra de Granell, que té més personalitzada la seua trajectòria. I això resulta sorprenent. Si repassem els productes de l'anomenada generació dels setanta, hi és àmpliament majoritària una posició allunyada del realisme rabiós d'Estellés. Ara, en canvi, els més joves —Sòria té 25 anys i Pérez Saldanya, 22— van per camins diferents.

Aquesta primera sensació, però, ve definida per

unes raons molt més profundes que la simple creació d'una «escola», per altra banda inexistent. Les coincidències provenen més de les fonts. Entre les inspiracions d'Enric Sòria hi ha Kavafis, Catul, els clàssics i la poesia oriental. Pérez Saldanya comparteix amb ell Kavafis, però els seus interessos semblen parar atenció preferent a la literatura anglo-saxona: Eliot, Ginsberg i la poesia irlandesa. En tot cas és comuna als dos llibres la utilització d'un vers ben mesurat, amb tendència a l'endecasíl·lab i una enorme voluntat de contenció formal que és, possiblement, allò que més els diferencia de l'enlluernament líric i lingüístic dels poetes un poc més grans. Els joves, amb una temàtica preocupada per la quotidianitat i l'existència, anuncien potser un canvi d'orientació. És, de tota manera, massa aviat per a poder afirmar-ho.

El que sí que resulta evident és el protagonisme que en aquests tres llibres té la ciutat (preocupació ara comuna amb les últimes novetats de la narrativa). Marc Granell és reincident en la utilització de l'escenari urbà com a àmbit del seu tendre pessimisme, de la seua tensa indignació vital, del patriotisme obert dels seus poemes. *Exercici per a una veu*, a diferència dels altres dos, és un text que només podia haver-se escrit des de la ciutat. El lligam és, per tant, molt més implícit que exterioritzat.